

Disposicions generals – Acords

INSTRUCCIÓ TÈCNICA per a l'aplicació de criteris de gènere en els contractes que tinguin per objecte el disseny i la gestió d'equipaments de titularitat municipal

La Comissió de Govern, en sessió celebrada el dia 20 d'abril de 2023, ha aprovat el següent acord:

Aprovar la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de gènere en els contractes que tinguin per objecte el disseny i la gestió d'equipaments de titularitat municipal. Publicar-la a la Gasetta Municipal i al web municipal i inscriure-la al Registre Municipal d'Instruccions i Circulars.

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE GÈNERE EN ELS CONTRACTES QUE TINGUIN PER OBJECTE EL DISSENY I LA GESTIÓ D'EQUIPAMENTS DE TITULARITAT MUNICIPAL

1. PREÀMBUL

1.1. Antecedents

La *Llei 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes*, estableix i regula els mecanismes i els recursos per garantir el dret a la igualtat i a la no-discriminació per raó de sexe en tots els àmbits, etapes i circumstàncies de la vida, així com l'aplicació de la perspectiva de gènere en tota actuació dels poders públics i la creació i adequació dels mecanismes necessaris per a fer-la efectiva. L'aplicació d'aquest mandat ha de contemplar la *Llei 11/2014 per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia*, i la *Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista*, que estableixen com a principis orientadors dels poders públics la consideració de la diversitat de les dones i de la interseccionalitat.

Seguint aquest mandat, el Plenari del Consell Municipal de 21 de desembre de 2018 aprova el *Reglament per a l'equitat de gènere a l'Ajuntament de Barcelona*, que estableix els principis que han de regir l'actuació municipal, els serveis que han d'oferir els òrgans de govern i gestió i les mesures que han d'adoptar per incorporar la perspectiva de gènere en l'àmbit de les seves competències. Entre aquestes mesures, l'article 12 del Reglament disposa que l'Ajuntament ha de promoure la igualtat entre dones i homes en l'execució de les seves tasques i en el compliment de les seves obligacions, tant si aquestes es realitzen de forma directa o de forma indirecta, mitjançant la licitació de contractes municipals d'obres, de subministrament i de serveis.

Prèviament a l'aprovació d'aquest Reglament, el *Decret d'Alcaldia S1/D/2017-1271 de 24 d'abril, de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona*, suposa l'aprovació, l'any 2017, de les mesures de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona i les seves guies d'aplicació. Aquest Decret recull l'esperit de la *Directiva 24/2014, de 26 de febrer, del Parlament europeu i del Consell*, que promou la contractació pública estratègica, associant el concepte d'eficiència en la despesa pública amb la promoció d'uns objectius socials fixats en la comunicació de la Comissió Europea, *Europa 2020, Una estratègia per a un creixement sostenible, intel·ligent i integrador*.

El Decret preveu, en el seu article 9, que la Comissió de Contractació Pública Sostenible proposarà anualment un Pla de contractació pública sostenible que expressarà els objectius que el conjunt de l'organització municipal ha d'assolir en aquest àmbit. El Pla aprovat en Comissió de Govern el 2 de juny de 2022, incorpora deu clàusules socials orientades a promoure la igualtat de gènere a través dels contractes municipals.

1.2. Justificació

Barcelona té prop de 900 equipaments municipals de diferents tipus: infantils, esportius, culturals, per a les persones grans, comercials, etc. Són llocs de trobada i socialització per a

totes les persones i la seva posada en marxa i consolidació ofereix nous espais on poder establir relacions i dur a terme múltiples activitats. Per això, els equipaments municipals han de ser espais inclusius, i el seu disseny, implantació i gestió han de situar les persones al centre.

L'espai públic i els equipaments municipals, que formen part d'aquest espai d'ús públic, no són neutres al gènere. Existeixen bretxes en l'ús dels serveis i dels equipaments municipals que fan dones i homes, en funció dels rols tradicionals i les desigualtats de gènere que condicionen la seva quotidianitat.

L'estudi, *La incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny, la implantació i la gestió dels equipaments de la ciutat de Barcelona*¹, promogut per la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps de l'Ajuntament de Barcelona, partint de l'anàlisi dels elements, tant de l'interior com de l'exterior, que poden estar generant aquests usos diferencials en 8 tipus d'equipaments municipals, formula un seguit de recomanacions i propostes per una transformació feminista dels equipaments. Els equipaments analitzats són els següents:

- Equipament esportiu: Centre Esportiu Municipal Can Dragó.
- Equipament juvenil: Espai Jove Garcilaso.
- Equipament d'infància: Espai Familiar i Centre Obert Municipal Sant Martí.
- Equipament de gent gran: Casal de Gent Gran del Baix Guinardó.
- Equipament d'atenció i inclusió social: Centre de Serveis Socials Cotxeres de Sants i Punt d'Informació i Atenció a les Dones de Sants-Montjuïc.
- Equipament comercial: Mercat de la Concepció.
- Equipament cultural: Centre Cívic Ateneu Fort Pienc.
- Biblioteca: Biblioteca Sagrada Família - Josep M. Ainaud de Lasarte.

Les conclusions i propostes d'aquest estudi han estat recollides en la Mesura de Govern per uns equipaments municipals amb perspectiva de gènere, aprovada el juliol del 2021, que entre d'altres, analitza els instruments de contractació pública i ofereix indicacions respecte a l'ús dels mateixos per a la consecució dels seus objectius.

2. OBJECTE

Partint de les recomanacions de la *Mesura de Govern per uns equipaments municipals amb perspectiva de gènere*, aquesta instrucció tècnica estableix els criteris de promoció de la igualtat de gènere que ha d'incorporar la contractació municipal que tingui per objecte el disseny i la gestió d'equipaments de titularitat municipal, de conformitat amb el Decret d'Alcaldia S1/D/2017-1271, de 24 d'abril, de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona, i amb l'Acord de la Comissió de Govern de 2 de juny de 2022, pel qual s'aprova el Pla d'Objectius de Contractació Pública Sostenible 2022.

Amb aquesta finalitat:

¹*La incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny, la implantació i la gestió dels equipaments de la ciutat de Barcelona*, Ajuntament de Barcelona (2021):
<http://hdl.handle.net/11703/122221>

- a) Estableix les clàusules d'igualtat de gènere que ha d'incloure el Plec de Condicions Administratives Particulars. (Apartat 5.2)
- b) Defineix les condicions i requisits de gènere que poden incorporar-se en el Plec de Prescripcions Tècniques. (Apartat 5.3)
- c) Estableix criteris de gènere en la composició de l'òrgan de validació de les ofertes. (Apartat 6)

Les especificacions establertes en la present Instrucció es desenvolupen, per una banda, en els successius Plans d'Objectius de Contractació Pública Sostenible, que ofereixen models de redactat i orientacions precises respecte a les condicions d'aplicació de cada clàusula d'igualtat de gènere susceptible de ser inclosa en el Plec de Condicions Administratives Particulars (apartat 5.2). Les actualitzacions i novetats que es produeixen s'aniran traslladant a aquests plans i als models de plecs de clàusules administratives particulars publicats. A més, per altra banda, es desenvoluparà un Protocol que guiarà la conveniència d'incloure criteris tècnics de gènere al Plec de Prescripcions Tècniques, aportant models de clàusules i orientacions precises respecte a les condicions d'aplicació de cada criteri (apartat 5.3), tenint en compte les especificitats de cada tipologia d'equipament municipal.

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ

3.1. Àmbit d'aplicació subjectiu

Les disposicions d'aquesta instrucció són d'aplicació obligatòria en els contractes subscrits per l'Ajuntament de Barcelona i totes les seves entitats dependents que tinguin per objecte el disseny o la gestió d'equipaments de titularitat municipal.

Les especificacions establertes en el present document són d'aplicació en els nous projectes d'edificació d'equipaments de gestió municipal, tant de nova construcció o gran rehabilitació, com de reforma.

Així mateix, són d'aplicació a la gestió d'equipaments de titularitat municipal mitjançant la modalitat de gestió cívica que s'estableix a les bases de gestió cívica que s'aprovin a partir de la seva entrada en vigor i als convenis que es formalitzin en la seva aplicació, establint l'obligatorietat que les entitats adjudicatàries compleixin aquestes disposicions.

3.2. Obligacions de les unitats promotores

Les unitats promotores dels contractes que tinguin per objecte el disseny o la gestió d'equipaments de titularitat municipal estan obligades a aplicar les disposicions que estableix aquesta instrucció, havent de garantir la inclusió dels criteris de gènere en els plecs – sigui com a requisits de solvència, criteris d'adjudicació, condicions d'execució, prescripcions tècniques o qualsevol altre que, d'acord amb la normativa legal, es consideri adequat – o adaptar-los, si és necessari, a les característiques del contracte.

4. DEFINICIONS

Als efectes d'aquesta instrucció, s'entén per:

- a) **Equipament municipal:** conjunt d'espais o d'instal·lacions definits i diferenciats de la via pública (sovint ubicats en una part o en la totalitat d'un edifici), que disposa d'unes infraestructures de dimensions estandarditzades, per a unes activitats i usos específics i propis d'un servei dirigit a la ciutadania o a uns usuaris o usuàries determinades (la raó de ser de l'equipament). L'equipament és la infraestructura que fa possible la posada en marxa i la prestació d'un servei o d'un conjunt determinat de serveis, que, en el cas de les administracions públiques, estan prèviament descrits al catàleg de serveis.²
- b) **Disseny:** procés arquitectònic que configura la volumetria, espacialitat, materialitat i distribució de l'espai d'un equipament municipal tenint en compte el context físic i social de l'emplaçament, així com les necessitats funcionals i programàtiques tant de l'ús al que està destinat com de les persones usuàries.
- c) **Gestió:** organització d'un equipament o servei de titularitat municipal, que es pot fer de manera directa pel propi Ajuntament, o indirecta (mitjançant les figures que preveu la Llei de Contractes del Sector Públic³; o mitjançant la gestió cívica).
- d) **Gestió Cívica⁴**, ciutadana o comunitària: instrument de participació ciutadana pel qual s'atribueix a una entitat sense ànim de lucre la gestió d'activitats, equipaments i serveis municipals, susceptibles de gestió indirecta.

5. INCLUSIÓ DE CRITERIS D'IGUALTAT DE GÈNERE EN ELS PLECS

5.1. Definició interna del contracte

La incorporació de criteris socials ha d'aportar un avantatge específic en el mateix contracte públic. La causa del contracte públic pot integrar interessos generals que contribueixin a fer que sigui més eficient. En aquest sentit, atès que s'incorporaran clàusules d'igualtat de gènere que significaran obligacions contractuals concretes, per identificar clarament la significació d'aquestes mesures el títol de l'objecte del contracte i la descripció en el Plec de condicions administratives particulars (PCAP) han de precisar de manera explícita que el contracte incorpora objectius d'eficiència social per tal d'assolir la igualtat efectiva entre dones i homes.

² Definició recollida en la publicació Bases per a l'elaboració del Pla d'equipaments de Barcelona, del 2007, de l'Ajuntament de Barcelona, utilitzada com a referència pel mateix Ajuntament en treballs posteriors.

³ Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.

⁴ El fonament normatiu de la gestió cívica és l'article 34 de la Carta Municipal de Barcelona, de 1998 (Les entitats, les organitzacions i les associacions ciutadanes sense ànim de lucre poden exercir competències municipals o participar en nom de l'Ajuntament, en la gestió de serveis o equipaments la titularitat dels quals correspon a altres administracions públiques. La gestió cívica de competències municipals es pot utilitzar per a les activitats i els serveis susceptibles de gestió indirecta, té sempre caràcter voluntari i no lucratiu i s'adjudica mitjançant concurs públic quan hi hagi diverses entitats o organitzacions amb característiques idèntiques o semblants) i el desenvolupament que se n'ha fet al Model de Bases de la Gestió Cívica d'equipaments, per activitats i serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona (procediment de pública concurrència) de 2015, modificat per acord de la Comissió de govern de 9 de maig de 2019, i a les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana de 2017.

5.2. Clàusules d'igualtat de gènere en el Plec de Condicions Administratives Particulars (PCAP)

Els criteris d'adjudicació i les condicions especials d'execució que es presenten en aquest apartat estan recollits en els successius Plans d'Objectius de Contractació Pública Sostenible, que ofereixen models de redactat i orientacions precises respecte a les condicions d'aplicació de cada clàusula. Les actualitzacions i novetats que es produeixin s'aniran traslladant a aquests plans i als models de plec de clàusules administratives particulars publicats⁵.

5.2.1. Criteris d'adjudicació

La inclusió en el PCAP de criteris d'adjudicació orientats al foment de la igualtat de gènere suposa un incentiu perquè les empreses licitadores adoptin aquestes mesures en el marc de l'execució del contracte. En els contractes que tenen per objecte el disseny o la gestió d'equipaments de titularitat municipal, sempre que sigui possible segons els criteris establerts en el Pla anual d'Objectius de Contractació Pública Sostenible vigent, s'incorporaran els següents criteris de valoració automàtica, que han de representar en el seu conjunt, com a mínim, un 10% de la puntuació total màxima:

Foment de la contractació femenina

Atenent a les consideracions de l'article 145 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic (LCSP), la incorporació d'un criteri d'adjudicació de càlcul automàtic de foment de la contractació femenina permet combatre la sotsrepresentació de les dones en el mercat laboral de manera general, i en especial, en determinats sectors professionals.

Foment de la contractació a jornada completa en els sectors feminitzats

En tant que la parcialitat afecta principalment les dones, sent una de les causes fonamentals de la bretxa salarial, i tenint en compte l'impacte negatiu que tenen unes condicions laborals precàries sobre la qualitat del servei prestat, es recomana incloure en aquells contractes que s'adrecin a sectors feminitzats un criteri d'adjudicació de càlcul automàtic que valori les ofertes que incorporin un percentatge més elevat de persones treballadores contractades a jornada completa.

Formació en gènere

Una opció per valorar la inclusió de la perspectiva de gènere en l'execució del contracte és l'atorgament de puntuació a aquelles ofertes que acreditin la participació de persones amb formació específica en gènere. De manera alternativa, es pot valorar l'experiència de l'equip en l'execució de projectes que integrin aquesta perspectiva.

També hi ha la possibilitat d'establir aquest criteri d'adjudicació de forma complementària a la mateixa clàusula formulada com a condició d'execució, valorant les millores sobre els requisits mínims establerts.

⁵ <https://ajuntament.barcelona.cat/contractaciopublica/ca/documents>

5.2.2. Condicions especials d'execució

Algunes mesures es poden articular com a condicions especials d'execució, és a dir, com a obligacions contractuals que l'òrgan de contractació predetermina en el PCAP i que seran de compliment obligatori per les empreses que resultin adjudicatàries del contracte. En aquest tipus de contractes, sempre que sigui possible segons els criteris establerts en el Pla anual d'Objectius de Contractació Pública Sostenible vigent, s'incorporaran els següents:

Pla o mesures d'igualtat

Aquesta clàusula, complementària a l'obligació legal de disposar de Pla d'igualtat, persegueix que l'empresa contractista desenvolupi accions de foment de la igualtat entre les persones implicades en l'execució del contracte que vagin més enllà de les obligacions legals.

Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe

La inclusió d'aquesta clàusula garanteix l'obligació de l'empresa adjudicatària d'implementar mesures efectives de prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe entre les persones implicades en l'execució del contracte.

En contractes de gestió d'equipaments amb interacció amb persones usuàries, la formulació de la clàusula ha de garantir la protecció de les persones treballadores davant situacions d'assetjament per part de persones usuàries i viceversa.

Protocol per un espai lliure de violències masclistes

Un cop estigui aprovat el protocol marc per a la prevenció i abordatge de les violències masclistes, actualment en fase de disseny, la gestió de l'equipament ha de garantir la seva aplicació efectiva mitjançant els desenvolupament de les eines, recursos i mecanismes necessaris.

Conciliació corresponsable del temps laboral, familiar i personal

A través d'aquesta clàusula, les empreses adjudicatàries que no incloguin aquestes mesures en el seu pla d'igualtat han de presentar un protocol o similar que detalli les mesures per facilitar la conciliació del temps laboral, familiar i personal del personal implicat en l'execució del contracte.

Paritat en perfils i llocs de treball o grups professionals

L'exigència d'una paritat efectiva en el conjunt de les persones contractades o en determinats perfils o categories professionals és essencial per combatre la segregació horitzontal i vertical que es produeix especialment en alguns sectors.

Formació en gènere

Alternativament a la incorporació d'aquesta clàusula com un criteri d'adjudicació, la seva inclusió com una condició especial d'execució comporta l'obligació de l'empresa de garantir la formació en gènere del personal implicat en l'execució del contracte. Suposa una millor

garantia d'execució d'un servei que incorpora de manera efectiva la perspectiva de gènere, per la qual cosa sempre que sigui possible es recomana aquesta formulació.

Comunicació inclusiva

Sempre que el contracte inclogui la generació de materials de comunicació, cal assegurar l'ús d'un llenguatge i d'unes imatges que siguin inclusius, lliures d'estereotips i respectuosos amb la igualtat de gènere.

Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI

Clàusula orientada a assegurar que l'empresa adjudicatària aplica mesures efectives per garantir els drets de les persones LGTBI en el marc de l'execució del contracte.

Recollida de dades desagregades per sexe/gènere

Aquesta clàusula, d'aplicació en contractes que comporten un sistema de control o seguiment de serveis prestats, té la finalitat de facilitar una anàlisi amb perspectiva de gènere. Implica que totes les dades lliurades a l'òrgan de contractació per part de l'empresa adjudicatària, tant de les persones usuàries del servei com dels i les professionals, proveïdores, talleristes, etc., han d'estar desagregades per sexe/gènere.

5.3. Criteris i requisits de gènere en el Plec de Prescripcions Tècniques (PPT)

El Plec de Prescripcions Tècniques ha de concretar les condicions i requisits tècnics d'obligat compliment que l'empresa adjudicatària ha d'aplicar, ja sigui en el disseny o en la gestió de l'equipament.

Incorporar la perspectiva de gènere en aquesta concreció requereix tenir en compte que les tasques reproductives i de cures tenen un fort biaix de gènere, sent assumides fonamentalment per dones. Aquestes tasques tenen una traducció en termes espacials i temporals. Per això, qualsevol mesura que contribueixi a què el disseny i la gestió dels equipaments faciliti la seva realització, ajudi a visibilitzar-les o fomenti la gestió compartida d'aquestes funcions, té un impacte de gènere immediat.

Per altra banda, els equipaments juguen un paper clau com a espais de socialització. El seu potencial com a entorns en els què poden desenvolupar-se iniciatives de participació i de creació col·lectiva, o donar-se dinàmiques que afavoreixin la igualtat, fa que sigui imprescindible garantir l'accessibilitat a tothom. Els equipaments han de ser espais inclusius, en els què la diversitat cultural, funcional, d'orientació sexual o d'identitat de gènere, entre d'altres, no actuïn mai com un factor limitador.

Els criteris de gènere que s'han de tenir en compte en el disseny o en la gestió d'equipaments municipals es poden consultar a l'estudi: *La incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny, la implantació i la gestió dels equipaments de la ciutat de Barcelona*⁶.

⁶ "La incorporació de la perspectiva de gènere en el disseny, la implantació i la gestió dels equipaments de la ciutat de Barcelona", Ajuntament de Barcelona (2021): <http://hdl.handle.net/11703/122221>

Partint d'aquestes consideracions, a continuació s'ofereix un recull dels criteris tècnics que, sempre que sigui possible en funció dels àmbits als quals faci referència l'objecte del contracte, ha d'incloure el Plec de Prescripcions Tècniques. No obstant, aquests criteris es desenvoluparan en un Protocol per facilitar la revisió de projectes de disseny i gestió d'equipaments municipals per aplicar-hi criteris de gènere.

5.3.1. Criteris tècnics de gènere en contractes de disseny d'equipaments municipals

- **Flexibilitat i multifuncionalitat:** El disseny de l'equipament ha de permetre la flexibilitat dels espais interiors per tal que puguin evolucionar i adaptar-se a les necessitats de les persones. Els espais han d'estar poc especialitzats i ser relativament homogenis, facilitant la diversitat de funcions i d'usos que hi poden conviure.
- **Llegibilitat i connectivitat:** Els espais s'han d'organitzar a partir de recorreguts clars, accessibles i ben estructurats, evitant racons, atzucacs o situacions confuses. S'han de reconèixer amb claredat els diversos recorreguts i la ubicació dels espais d'activitats, facilitant la connectivitat entre els mateixos i amb els espais comuns (lavabos, vestidors, espais d'al·letament i cures, etcètera.)
- **Accessibilitat i autonomia:** El disseny de l'equipament ha de facilitar l'autonomia de les persones amb discapacitat, infants i persones grans. Més enllà dels criteris d'accessibilitat que estableix la normativa, ha de configurar uns espais interiors segurs i amb una senyalística adaptada i útil per a tot tipus de persones.
- **Transparència i visibilitat:** Les façanes han de promoure la transparència i visibilitat, facilitant la comunicació entre l'interior i l'exterior. Els espais han d'estar connectats físicament i visualment, amb transparències quan sigui possible, permetent el control informal i l'amplitud d'espais.
- **Connectivitat digital:** L'equipament ha de contribuir a la reducció de la bretxa digital oferint instal·lacions adients, mobiliari accessible i material adequat, així com servei de wifi gratuït a tot el centre.
- **Espai de cura:** L'equipament ha d'incloure una sala que pugui ser habilitada per a la cura d'infants. Aquest espai ha de ser flexible i multifuncional, per tal de poder acollir altres activitats i alhora permetre el joc i l'estacionament de cotxets, i assegurar la proximitat dels lavabos i de l'espai de lactància.
- **Espai de lactància:** L'equipament ha d'incloure un espai amable per a la lactància, que ofereixi privacitat sense estar segregat ni situar-se lluny de les zones comunitàries. Aquest ha de permetre la cura simultània d'altres infants dependents que no estiguin en període d'al·letament, incloure el mobiliari i estris adequats (com ara espais per seure còmodament, canviadors, rentamans i electrodomèstics per a escalfar menjar) i tenir accés a un lavabo.
- **Lavabos:** El disseny ha de preveure:

- a. Una ubicació en relació directa amb les sales o espais comuns i mai s'han d'ubicar en atzucacs, espais residuals o de difícil accés.
 - b. Una situació propera a l'entrada, amb visió directa des del taulell de recepció, informació o atenció de l'equipament, en cas que n'hi hagi.
 - c. Com a mínim, un mòdul amb vàter i pica fora de l'espai comú dels lavabos, per higiene personal o per netejar la copa menstrual, compreses de tela o calces menstruals.
 - d. Una senyalització a l'interior que faciliti l'accessibilitat i autonomia de qualsevol persona per arribar als lavabos; i també una senyalització dels lavabos municipals a l'exterior de l'edifici perquè siguin accessibles a la ciutadania en general.
- **Vestidors:** Si l'equipament integra vestidors, els espais han de ser tan flexibles com sigui possible, oferint la possibilitat, mitjançant parets o portes corredisses, d'adaptar-se als requeriments i l'afluència de persones usuàries. Addicionalment, s'han de poder habilitar espais tancats i compartimentats per l'ús individual, aconseguint un espai segur i confortable per aquelles persones que prefereixen preservar la seva intimitat, per diferents motius.
Pel que fa als vestuaris del personal de servei s'ha d'atendre també al que disposa el *Protocol de revisió de projectes i obres per la Gestió d'Edificis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona*⁷.
 - **Office:** El disseny de l'equipament ha de preveure un espai d'office pel personal de l'edifici amb les previsions que estableix el *Protocol de revisió de projectes i obres per la Gestió d'Edificis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona*.
 - **Espai per a l'estacionament de cotxets:** El disseny ha de preveure l'existència d'un espai per deixar-hi cotxets i elements de suport a la mobilitat, proper a l'entrada, ampli i accessible per a tothom.
 - **Aparcament de bicicletes i altres vehicles de mobilitat personal:** El disseny de l'equipament ha de preveure aparcaments de bicicletes i d'altres vehicles de mobilitat personal dintre de l'edifici, tant per ús públic com per ús per part dels i l les treballadores, tal com disposa el *Protocol de revisió de projectes i obres per la gestió d'edificis municipals*.
 - **Espais d'emmagatzematge:** El disseny interior ha de preveure la presència d'espais d'emmagatzematge accessibles a cada planta i d'armaris integrats a les sales perquè el material d'ús propi de les activitats sigui d'accés còmode per a tothom.
 - **Espais de trobada i control informal:** El disseny ha de promoure els espais de relació i de trobada que propicien que el control informal es doni de manera espontània, evitant els racons, les zones fosques, els atzucacs, les entrades amagades, etcètera, que generen inseguretat.

⁷ *Protocol de revisió de projectes i obres per la Gestió d'Edificis Municipals de l'Ajuntament de Barcelona*: <http://hdl.handle.net/11703/122374>

- **Elements de joc:** El disseny ha d'afavorir el joc i les activitats esportives inclusives, tant a la pròpia infraestructura com a l'entorn on està implantat. Ha d'oferir zones de qualitat per a diversos grups i tipus d'activitats alhora (llocs per relaxar-se, jugar a pilota, gronxar-se o amagar-se, etcètera).
- **Mobiliari:** El mobiliari ha de ser adequat a les necessitats i als espais, resistent, segur, confortable i adaptable per a totes les edats i capacitats. Les joguines i els colors assignats han d'evitar la reproducció d'estereotips de gènere.
- **Elements urbans:** Si l'equipament integra espais exteriors, per tal de facilitar la cura de les persones dependents, majoritàriament assumida per dones, el disseny ha de preveure fonts, elements per a seure, papereres, i per a protegir-se dels factors climàtics.
- **Il·luminació i visibilitat exterior:** El disseny de l'equipament ha de preveure una distribució uniforme i suficient de la llum a l'exterior, sobretot a l'espai d'entrada, sense racons foscos ni obstruccions, com ara vegetació, elements urbans o cartells publicitaris que augmentin la percepció d'inseguretat.

5.3.2. Criteris tècnics de gènere en contractes de gestió d'equipaments municipals

- **Visibilització dels treballs reproductius, de cures i d'afectes:** La gestió de l'equipament ha de facilitar la realització i donar visibilitat als treballs de cura, tant en la programació de les activitats (incloent exposicions o activitats culturals sobre temàtiques relacionades amb els treballs de cura) com en l'organització dels espais (ubicant els espais destinats a la cura en llocs visibles i preferents).
- **Diversitat i cohesió:** La programació d'activitats ha de fomentar la participació de persones de diferents cultures, edats, sexes i gèneres, estatus socioeconòmics, capacitats, etcètera, a fi d'augmentar la coneixença de les persones, les xarxes veïnals i la cohesió social.
- **Flexibilitat horària:** La gestió de l'equipament i l'organització de les activitats s'han de dur a terme tenint en compte els ritmes, horaris i capacitats dels diferents perfils de persones usuàries.
- **Simbolisme i representació:** La gestió de l'equipament ha de valorar i promoure les activitats que reconeixen el llegat de les dones en la història, o bé que les fan partícips del present (nomenclatura dels espais, obres artístiques, etcètera).
- **Espai pel personal de neteja:** Tractant-se d'un sector molt feminitzat i habitualment precaritzat, la gestió de l'equipament ha de preveure la reserva d'un espai per al personal contractat per a la neteja de l'edifici. Ha de ser un espai confortable, que inclogui vestidor i armariets, i independent de l'espai d'emmagatzematge dels productes de neteja.
- **Coproducció i sinergies amb la xarxa ciutadana:** La gestió de l'equipament ha de fomentar la col·laboració amb organitzacions veïnals i socials, així com amb empreses

locals de petita escala, per tal d'enfortir les xarxes socials i la democratització de les tasques de cura.

- **Equipaments sanitaris i lavabos:** La gestió de l'equipament ha de promoure i facilitar l'accés de la ciutadania als lavabos, senyalitzant-los a l'exterior de l'edifici i impulsant d'aquesta manera una xarxa pública de lavabos municipals.

6. MESES DE CONTRACTACIÓ I ALTRES ÒRGANS D'ASSISTÈNCIA EN ELS PROCEDIMENTS D'ADJUDICACIÓ.

Les meses de contractació o altres òrgans d'assistència en els procediments d'adjudicació que es puguin constituir, han d'incorporar, en la mesura que sigui possible i tenint en compte les característiques del contracte, una persona experta en matèria d'igualtat de gènere aplicada al disseny o bé a la gestió d'equipaments, de conformitat amb el que disposa l'article 326 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic.

Amb aquesta finalitat, es podrà comptar amb el suport de la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps per a la identificació d'aquests perfils.

Així mateix, sempre que sigui possible, de conformitat amb l'article esmentat, la composició d'aquest òrgan ha de tendir a la paritat de gènere.

7. SEGUIMENT

Les unitats promotores de la contractació han d'incorporar sistemes de seguiment de l'aplicació dels criteris previstos en aquesta instrucció, d'acord amb les recomanacions fetes en l'apartat 5 i les indicacions establertes en el Pla d'Objectius de Contractació Pública Sostenible vigent.

Les unitats promotores poden dirigir les seves consultes al voltant de l'aplicació d'aquests criteris a la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps transversalitat_genere@bcn.cat, així com a la Direcció de Serveis de Coordinació de Contractació Administrativa direccio_contractacio@bcn.cat.

8. ENTRADA EN VIGOR, PUBLICACIÓ I INSCRIPCIÓ

Aquesta Instrucció entra en vigor el 2 gener de 2024, després de la seva publicació a la Gasetta Municipal de Barcelona.

Aquesta Instrucció s'ha d'inscriure en el Registre Municipal d'Instruccions i Circulars.

9. RÈGIM DE RECURSOS

Contra aquesta instrucció es pot interposar recurs potestatiu de reposició davant l'òrgan que l'ha dictada, en el termini d'un mes a comptar des del dia següent a la seva publicació, o es pot interposar directament recurs contenciós administratiu davant el Jutjat Contenciós Administratiu de Barcelona, en el termini de dos mesos comptats des de l'endemà de la seva publicació.